

General-major

MILOSAV ĐORĐEVIĆ

Uticaj savremenog naoružanja i vojne opreme na kretanje i borbu u susretu oklopnih i mehanizovanih jedinica

Dostignuti stepen razvoja savremenih sistema i sredstava naoružanja i vojne opreme u stranim armijama, s jedne strane, i mogućnosti da opremanjem naših oklopnih i mehanizovanih jedinica pratimo takav proces razvoja u stranim armijama, s druge strane, predstavljaju značajne činioce koji, pored ostalog, utiču i na naša doktrinarna gledišta na kretanje i borbu u susretu tih jedinica.

U kretanju i borbi u susretu oklopnih i mehanizovanih jedinica, odnosno snaga KoV u celini, došlo je do promena u brzini kretanja i dužini dnevnih marševa, što je neposredan rezultat veće brzine i pokretljivosti borbenih i drugih vozila i opremanja jedinica savremenim putno-mosnim sredstvima. Kretanje noću, radi izbegavanja udara iz vazdušnog prostora, postaje osnovni način dovođenja jedinica do linije sudara. Pri tome, povećan je značaj obezbeđenja kretanja, koje će sve više ostvarivati mešoviti sastavi oklopnih i mehanizovanih i helikopterskih jedinica.

Borba u susretu, zahvaljujući novim sredstvima vatrene podrške oklopnih i mehanizovanih jedinica i helikoptera, ostvarivaće se na većoj dubini i sa većim mogućnostima iznenađenja za onu stranu koja ima manje izviđačke mogućnosti i slabiju vatrenu podršku. Istovremeno, tzv. „distanciono” zaprečavanje smanjuje potrebu iz-

dvajanja posebnih sastava oklopnih i mehanizovanih jedinica radi zaustavljanja protivnika na „klasičan način”. Helikopteri za podršku i protivoklopnu borbu doprinose stvaranju prednosti onoj strani koja ih bude više koristila u sastavu pređenih odreda, pokretnih protivoklopnih rezervi i osiguravajućih delova.

Neke novine u gledištima u inostranim armijama na kretanje i borbu u susretu oklopnih i mehanizovanih jedinica

Oklopne i mehanizovane jedinice se, kao što je poznato, mogu kretati marševanjem, prevoženjem (železnicom, plovnim sredstvima i vazдушnim transportom) i kombinovano. U doktrinama supersila i vojnih blokova marševanju se u novije vreme pridaje poseban značaj, jer ono postaje sastavni deo manevra u savremenim borbenim dejstvima na bojištu. Marševanje u odnosu na prevoženje ima značajne prednosti. Ono obezbeđuje: stalnu gotovost jedinica za izvršenje zadatka, kompaktnost organizacijske celine oklopnih i mehanizovanih jedinica, postizanje visokog tempa kretanja i mogućnost manevra radi savlađivanja ili obilaska rušenjem stvorenih prepreka i kontaminiranih prostorija. Na osnovu navedenih prednosti i velikih mogućnosti izvođenja dnevnog marša (200—250 km/dan) može se zaključiti da su savremene oklopne i mehanizovane jedinice sposobne za izvršenje marševa na velikoj udaljenosti, visokim tempom i u naj-složenijim uslovima, a da pri tom sačuvaju svoju borbenu gotovost. Međutim, i pored tih prednosti marševanja u odnosu na prevoženje, ipak, kada treba prebaciti oklopne i mehanizovane jedinice na veću udaljenost u dubljoj pozadini bojišta primenjivaće se prevoženje, i to železnicom na kopnu, pomorskim transportom na moru i avijacijom. U manjim borbenim sastavima, oklopne i mehanizovane jedinice se, radi očuvanja motoresursa, mogu prevoziti i vučnim vozilima.

Najviše združene taktičke oklopne i mehanizovane jedinice (divizije) za izvršenje marša dobijaju zone (2—3 i više puteva), dok se brigade (pukovi) kreću po jednoj do dve komunikacije, a niže taktičke jedinice u sastavu njihovih marševskih kolona. Izviđački i osiguravajući delovi isturaju se na celoj širini marševske zone ili na pravcu marša sa zadatkom da obezbeđuju nesmetano kretanje i da zaštite od iznenadnog napada protivnika sa zemlje i iz vazdušnog prostora. Marševske poretke sačinjavaju kolone čije glavnine su podeljene na ešelone. Odstojanja između vozila i jedinica u ešelonima

treba da omogućuje bezbednost kretanja i da isključe nagomilavanje jedinica, odnosno da obezbede rastresitost. Dubine marševskih kolona su, za divizije, kada se kreću na dve komunikacije 110—120 km, za brigade (pukove) 25—30 km, a za bataljone oko 5—7 km. Prosečne brzine kretanja oklopnih i mehanizovanih jedinica na maršu iznose 25—30 km/h danju, dok se noću i pored postojanja infracrvenih i ostalih uređaja za noćno osmatranje smanjuju na 15—20 km/h. Po slabijim putevima prosečne brzine kretanja se znatno smanjuju. Porast pokretljivosti oklopnih i mehanizovanih jedinica evidentan je iz porasta pokretljivosti tenkova (vidi dijagram).

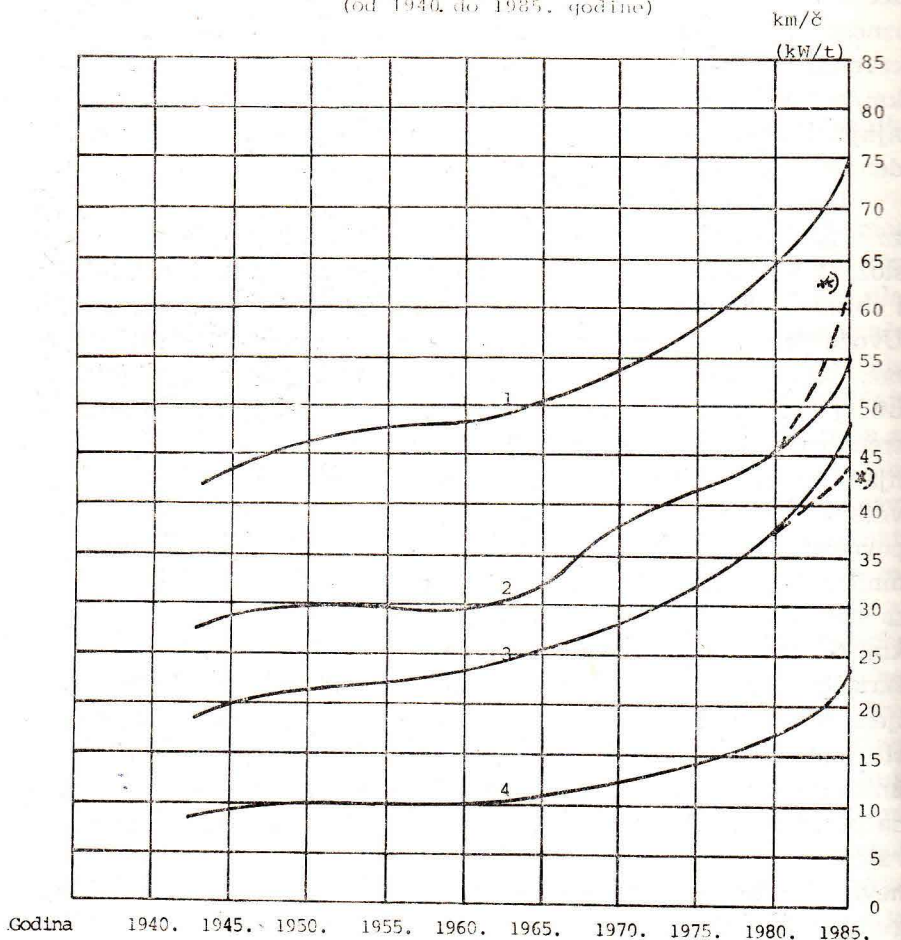
I u NATO i u Varšavskom ugovoru smatra se da su pripreme za organizovanje i izvođenje marša u savremenim uslovima veoma složene i one zahtevaju od komandi dosta napora na prikupljanju i obradi podataka o stanju na putevima i o dejstvima protivnika. Uvođenje savremenih sredstava i sistema naoružanja i vojne opreme, prema podacima iz inostrane vojne literature, ispoljava svoj uticaj i na izmene u načelu marša i borbe u susretu; što se neposredno izražava u sledećem: (1) povećava se prosečna brzina kretanja oklopnih borbenih i neborbenih vozila, što dovodi do povećanja srednjih brzina kretanja kolona, a na taj način i do povećanja marševskih mogućnosti oklopnih i mehanizovanih jedinica; (2) zahvaljujući uvođenju elektronskih sredstava, izviđanje sa zemlje i iz vazdušnog prostora ostvaruje se na dubini 100—300 km; (3) izviđački sistemi i automatski sistemi za upravljanje vatrom skratili su vreme za pripremu podataka radi nanošenja udara artiljerijsko-raketnim sistemima za 10—15 puta; (4) elektronska sredstva, uz artiljerijsko-raketne sisteme, omogućavaju neutralisanje i uništenje ciljeva na daljinama 50—70 km, što u znatnoj meri utiče na promene u kretanju; (5) prostorno zaprečavanje na većoj dubini i širini zahteva izdvajanje jačih snaga za obezbeđenje pokreta i manevra. To, praktično, znači veće izdvajanje snaga za izviđanje i osiguranje u zoni marša.

Prema doktrini NATO, korpus za obezbeđenje kretanja na maršu istura oklopno-izviđački puk radi obezbeđenja jedinica na širokom frontu. Njegov zadatak je uništenje izviđačkih organa i organa osiguranja protivnika i omogućavanje razvoja glavnini za pravovremeno stupanje u borbu. Kada maršuje samostalno, divizija se obezbeđuje snagama do ojačanog oklopno-izviđačkog bataljona koji se, prema potrebi, ojačava artiljerijskim i inženjerskim jedinicama i jedinicama protivvazdušne odbrane. Prema najnovijim gledištima, za izvršenje tog zadatka može se angažovati i vazdušnopokretni izviđački bataljon (Air-Cavelery-Staffel). Slična su gledišta i

u doktrinama Varšavskog ugovora na pojačanu ulogu izviđačkih sastava u sprezi sa helikopterskim jedinicama i u doktrinama Varšavskog ugovora.

PORAST POKRETLJIVOSTI TENKOVA

(od 1940. do 1985. godine)

OBJAŠNJENJE: Dijagram iskazuje srednje vrednosti: 1) porast maksimalne brzine po putevima; 2) porast srednje brzine po putevima; 3) porast srednje brzine van puteva; 4) porast specifične snage motora (kW/t).

*) T-80 po makadamu i van puta.

Marševanje osiguravajućih delova u duboko ešeloniranom poretku, smatra se i u NATO i Varšavskom ugovoru, obezbediće elastičnost, slobodu dejstva i pravovremeno preduzimanje mera za stupanje u borbu. Vojni stručnjaci Varšavskog ugovora i NATO smatraju da će nova sredstva ratne tehnike ispoljiti svoj uticaj i na organizovanje i izvršenje marša, posebno na obezbeđenje borbenih dej-

stava. Takav zaključak se zasniva na mogućnostima protivnika da nanosi udare na znatno većim daljinama. Smatra se da će osnovni naponi biti usmereni na zaštitu jedinica od napada iz vazdušnog prostora, a po meri približavanja protivniku usredsređivaće se na obezbeđenje povoljnijih uslova za stupanje u borbu u susretu. Ceni se da će nova oklopna tehnika omogućiti i veće prosečne brzine kretanja (50 km/h) i dnevne marševe preko 250 km, pri čemu će se skratiti i vreme za pripremanje marša. I u Varšavskom ugovoru i u NATO predviđa se isturanje izviđačkih i osiguravajućih organa na veće udaljenosti. Kada ne postoji mogućnost susreta sa protivnikom može se pravovremeno uputiti prednji odred radi zauzimanja određenih objekata (linija) i njihovog držanja u određenom vremenu. Bočno obezbeđenje predstavlja u savremenim uslovima poseban problem kojem se posvećuje velika pažnja i ono, prema dužini kolona, može štititi samo jedan njihov deo. S tim u vezi razmatraju se mogućnosti upotrebe vazdušnopokretnih (helikopterskih) jedinica koje bi taj zadatak izvršavale patroliranjem. Ta veza je naročito zastupljena u doktrinarnim razmatranjima oružanih snaga Varšavskog ugovora.

Preovlađuju mišljenja, i na Istoku i na Zapadu, da će do borbe u susretu dolaziti često, a naročito u uslovima upotrebe nuklearnog oružja. Do borbe u susretu, smatra se, dolazi i u situacijama kada su oklopne i mehanizovane jedinice na maršu, kada izvođe protivnapad (protivudar), kada odbijaju protivnapade i kada zatvaraju breše stvorene nuklearnim udarima. Pri tome, borba u susretu se karakteriše pokretljivošću, brzinom borbenih dejstava, nejasnom situacijom i ograničenim vremenom za organizovanje boja. Zbog toga se pridaje veliki značaj primeni manevra radi preuzimanja inicijative i nametanja protivniku svog načina dejstva. Teži se da se jednom preuzeta inicijativa održi postepenim uvođenjem oklopnih i mehanizovanih jedinica u borbu iz pokreta, posle stupanja u borbu čelnog osiguranja i adekvatnim grupisanjem i angažovanjem artiljerije radi obezbeđenja vatrene podrške.

Posebne novine, smatra se u inostranim armijama, biće u obezbeđenju marša, naročito u izviđanju i inženjerskom obezbeđenju. Borba prethodnica, smatra se, predstavlja ključ uspeha borbe u susretu, jer će biti podržana svim sredstvima vatrene podrške: artiljerijom, avijacijom, pa i udarima nuklearnog oružja. Zona dejstva mehanizovanih (oklopnih) divizija KoV oružanih snaga SAD u borbi u susretu iznose oko 30—40 km, brigade 5—10, a bataljona 2—2,5 km. Sovjetske oklopne i mehanizovane jedinice imaju nešto uže zone. Za diviziju je ona oko 15, a u povoljnim uslovima i do 20 km.

Iskustva iz drugog svetskog rata, koja se permanentno izuča-

vaju u kontekstu novih uslova, kao i iskustva iz lokalnih ratova, ukazuju na to da se, uvođenjem u naoružanje novih sistema i sredstava naoružanja i vojne opreme, povećavaju mogućnosti oklopnih i mehanizovanih jedinica u borbi u susretu. Lidel Hart, poznati vojni teoretičar, smatra da će komandanti nastojati da pokretom (manevrom) postignu u borbi u susretu odlučujuće rezultate.

Zbog velike pokretljivosti savremenih oklopnih i mehanizovanih jedinica borbu u susretu karakterisaće naročito nedostatak vremena za pripremu borbenih dejstava. Sve procene i proračuni moraju se izvoditi veoma brzo sa ciljem da se protivnik preduhitri u razvoju, otvaranju vatre i prelasku u napad. Upotreba oklopnih i mehanizovanih jedinica u sprezi sa helikopterskim jedinicama proširila je zone dejstva, ali je pri tom dovela do stvaranja otkrivenih krila i bokova, što ukazuje na potrebu formiranja novih elemenata borbenog rasporeda — taktičkih grupa za dejstva na krilima i za udar u pozadinu protivnika u borbi u susretu. Artiljerijsko-raketnim borbenim sredstvima velikog dometa moguće je, još pre nego borba u susretu otpočne, naneti udare po prednjim delovima protivnika, ali i po elementima njegovog borbenog rasporeda u dubini.¹

Izviđanje u zonama dejstva oklopnih i mehanizovanih jedinica dobija izuzetan značaj, jer se na njemu zasniva mogućnost postizanja iznenađenja i mogućnost da se protivnik preduhitri u nanošenju udara, zauzimanju pogodnih položaja i u izvođenju manevra za udar po najslabijim mestima u njegovom rasporedu. Uvođenje novih sredstava za prikupljanje i obradu podataka olakšava komandama izvođenje proračuna, pripremu naređenja i njihovo prenošenje do izvršioca.

Može se zaključiti da vojni stručnjaci oba vojna bloka (NATO i VU) posvećuju veliku pažnju marševanju i borbi u susretu u uslovima upotrebe novih sistema i sredstava naoružanja i vojne opreme. Smatra se da će savremena sredstva ratne tehnike znatno doprineti promenama u izvođenju tih borbenih taktičkih radnji u smislu brzine i načina dejstva oklopnih i mehanizovanih jedinica, zajedno sa helikopterskim jedinicama, lovačko-bombarderskom avijacijom i vazдушnim desantima. U domenu kretanja smatra se da će doći do povećanja srednjih brzina kretanja marševskih kolona, što dovodi do povećanja ukupnih marševskih mogućnosti.

¹ Rakete SS-21 "zemlja—zemlja" imaju domet 14—120 km, a pripremaju se za lansiranje za svega 15 minuta. Sistem „Tacifire” povećava tačnost vatre za 8—10 puta, a skraćuje vreme za izvršenje vatrene zadatka 10—15 puta. Za 30 artiljerijskih baterija taj sistem daje podatke za jedan minut, što može znatno uticati na tok i ishod borbe u susretu.

Novine u našim gledištima na kretanje i borbu u susretu oklopnih i mehanizovanih jedinica

Potrebno je, pre svega, napomenuti da prosečno dnevno naprezanje oklopnih i mehanizovanih jedinica na maršu zavisi od dva faktora — ljudi i tehnike. Prema našim važećim normama borbena tehnika se prosečno u oružanoj borbi može eksploatisati prvog dana do 16, a sledećih dana oko 12 časova dnevno, dok se ljudske mogućnosti kreću u granicama 8—12 časova na dan. Čovek je, u stvari, ograničavajući činilac u povećanju marševskih mogućnosti oklopnih i mehanizovanih jedinica. Treba imati u vidu da je to veoma visok stepen naprezanja ljudstva i tehnike, bez obzira što se daju zastanci i odmori radi pregleda vozila i odmora ljudstva, kao i sređivanja ešelona (kolona) ako je došlo do eventualnog poremećaja u toku kretanja. Pored toga, u našoj literaturi se u pojam marša svrstava i raščlanjivanje (evolucioniranje) koje se izvodi radi postizanja rastresitosti u marševačkom poretku i smanjenja gubitaka od nuklearnog oružja i klasičnih borbenih sistema većeg dometā i vatrene moći. Međutim, to još više povećava naprezanje oklopnih i mehanizovanih jedinica.

Savremena oklopna borbena vozila (M-34, BVP M-80, BOV-3 i dr.) imaju veće srednje brzine kretanja,² te se mogu očekivati promene, i to u povećanju prosečnih brzina kolona, u svim uslovima, u odnosu na dosadašnje. To bi se odrazilo i na povećanje prosečnih dnevnih marševskih normi. Smatram da te promene, same za sebe, iako bitne, nisu odlučujuće i da će i druga borbena sredstva i taktički postupci protivnika zahtevati da se preispitaju neke od odredbi koje dugo egzistiraju u načelima kretanja naših oklopnih i mehanizovanih jedinica. „Distanciono” zaprečavanje kasetnim projektilima, avijacijom i helikopterima znatno će uticati na osiguranje marša i preduzimanje mera obilaska zaprečnih zona ili raščišćavanja. Udarima kasetnim projektilima, punjenim samonavodenim kumulativnim bombama, protivnik može naneti značajne gubitke oklopnim i mehanizovanim jedinicama, a u pojedinim slučajevima, i prekinuti marš. Uz to, rušenje (zarušavanje) na deonicama puteva moguće je na velikim daljinama upotrebom raketnih projektila sa klasičnim ili nuklearnim bojnim glavama ili dejstvima avijacije. To nameće potrebu da, u slučaju „distancionog” zaprečavanja na marš-ruti, komanda oklopne i mehanizovane jedinice mora preduzeti me-

² Srednje brzine kretanja: M-84 — 50 km/h, BVP M-80 — 35 km/h, T-34 — 25 km/h, OT M-60 — 20 km/h, T-55 — 35 km/h.

re da se kretanje nastavi, uz obilazak ili pravljenje prolaza, radi čega je potrebno da se imaju u pripravnosti sredstva sa uređajima za razminiranje (tenk čistač mina ili uređaj za raketno otvaranje prolaza u minskim poljima — UROP). Budući da iznenadna zarušavanja deonice puta mogu zaustaviti, a u nekim slučajevima potpuno prekinuti izvršenje marša, nužno je da komanda oklopne i mehanizovane jedinice pravovremeno izvidi takva mesta na marš-ruti i izdvoji snage za njihovo održavanje iz sopstvenog sastava ili uz pomoć jedinica radne obaveze. Pored toga, treba predvideti i obilazne puteve radi produženja marša.

Marševsko osiguranje je u nas u savremenim uslovima izvršenja marša dobilo na značaju. Neke obaveze marševskog osiguranja preuzimaće jedinice Teritorijalne odbrane. Te jedinice mogu posebno uspešno obavljati bočno osiguranje i to duž marš-rute, na osetljivim deonicama, dok će agresor za to morati angažovati svoje helikopterske jedinice i vazdušne desante. I dalje postoji potreba da se radi zauzimanja i držanja određenih objekata upućuju prednji odredi. Međutim, ako se u tom rejonu ili njegovoj blizini nalazi jedinica Teritorijalne odbrane, ona može uspešno izvršiti takav zadatak.

Elektronska i druga sredstva, kojima raspolazu savremene oružane snage drugih zemalja, omogućavaju im izviđanje na velikim daljinama. To od naših oklopnih i mehanizovanih jedinica zahteva preduzimanje opsežnih mera (protivelektronske borbe i maskiranja) da bi se izbegli iznenadni udari po kolonama raketnim sredstvima ili avijacijom. Takvim udarima, nuklearnim i konvencionalnim oružjem, nanose se veliki gubici živog sili i tehnici. Udari nuklearnim oružjem, pored navedenih gubitaka, mogu dovesti i do većeg zarušavanja, tako da se radi otklanjanja posledica moraju za raščišćavanje angažovati i inženjerske jedinice. Pored toga, za otkrivanje i obeležavanje granica kontaminiranog zemljišta, kao i prolaza u njemu, u sastav izviđačkih organa i organa radi regulisanja i kontrole saobraćaja neophodno je uključiti organe za radiološko-hemijsko izviđanje.

Iz navedenog se može zaključiti da će u ONOR-u, za potrebe oklopnih i mehanizovanih jedinica prilikom izvršenja marša, deo obaveza kao što su izviđanje, bočno a delom i osiguranje uopšte, inženjersko obezbeđenje, održavanje objekata na putevima, regulisanje i kontrolu saobraćaja preuzeti jedinice Teritorijalne odbrane i jedinice radne obaveze. Zato komande oklopnih i mehanizovanih jedinica moraju pre otpočinjanja marša da ostvare kontakt sa odgovarajućim štabom Teritorijalne odbrane i organima narodne odbrane i da sa njima usaglasе sva pitanja vezana za izvršenje marša.

S obzirom na to da u toku izvršenja marša, najčešće u njegovoj završnoj etapi, može doći do susreta sa snagama protivnika, odnosno do borbe u susretu, neophodno je imati u vidu nove postupke i mogućnosti njegovih snaga. To se, pre svega, odnosi na nova sredstva i sisteme naoružanja i vojne opreme koji mogu značajno uticati na ishod borbe u susretu. Našim oklopnim i mehanizovanim jedinicama na maršu protivnik može naneti udare nuklearnim oružjem i savremenim konvencionalnim borbenim sredstvima tako da će komande tih jedinica morati, pored rešavanja problema borbe u susretu, da otklanjaju i posledice tih udara. U toku vođenja borbe u susretu treba očekivati da će protivnik izvršiti udare „klasičnim” oruđima velikog dometa i nuklearnim projektilima, najčešće po elementima borbenog rasporeda u dubini (artiljeriji na vatrenim položajima, komandnim mestima, drugim ešelonima, protivoklopnim odredima, pozadinskim jedinicama i dr.), što može umnogome otežati situaciju, jer na taj način je onemogućena efikasna podrška oklopnih i mehanizovanih jedinica i pravovremeno uvođenje drugih ešelona u borbi, a to može biti odlučujuće za ishod borbe u susretu. Sredstva podrške kojima raspolažu naše oklopne i mehanizovane jedinice, uglavnom su malog dometa i nedovoljna da bi se mogli protivniku nanositi adekvatni uzvratni udari, tako da će se za te potrebe morati angažovati avijacija i jedinice Teritorijalne odbrane, ali i ubačene i ostavljene jedinice iz sastava drugih jedinica Kopnene vojske.

Ako do borbe u susretu dođe pri izvođenju protivnapada (protivudara) ili njihovom odbijanju, tada se za udare po sredstvima podrške protivnika mogu da angažuju artiljerijsko-raketni sistemi iz odobrene podrške više komande. Pošto je sredstvima „distancionog” zaprečavanja (VBR i artiljerijsko-raketni sistemi velikog dometa, avijacija, helikopteri), kojima eventualni protivnik može raspolagati, moguće za veoma kratko vreme stvoriti određeni broj minskih polja i sprečiti manevar našim snagama upućenim za nanošenje udara u bokove i pozadinu, to je neophodno da se preduzmu protivmere, pre svega radi otkrivanja rasporeda protivnikovih artiljerijsko-raketnih sistema velikog dometa. Stoga je neophodno da se angažuju izviđački organi (patrole i grupe), i da se upute jači osiguravajući delovi na veću udaljenost.

Budući da se borba u susretu karakteriše brzim promenama situacije i da se izvodi na širokom frontu sa otkrivenim bokovima i većim međuprostorima, zaštiti krila i bokova oklopnih i mehanizovanih jedinica mora se posvetiti posebna pažnja. To se može obezbediti dubljim ešeloniranjem elemenata borbenog rasporeda oklopnih i mehanizovanih jedinica i brzim reagovanjem na iznenadne

postupke protivnika. Ako se predviđa borba u susretu prilikom odbijanja protivudara (protivnapada) protivnika, neophodno je da se unapred pripreme pravci dovođenja i linije razvoja za borbu, što može biti značajna prednost nad protivnikom.

Savremenim elektronskim sredstvima protivnik može pravovremeno otkriti pokret oklopne i mehanizovane jedinice i za veoma kratko vreme (sistemom tipa „Tacifire” ili „Falke”) pripremiti elemente većem broju sredstava podrške radi nanošenja udara po snagama u pokretu. Zato je neophodno, radi eliminisanja njihovog dejstva, da se pravovremeno preduzmu mere protiv elektronske zaštite.

Savremena sredstva i sistemi naoružanja i vojne opreme, pored povećanog dometa, veoma su precizna i postižu veliki učinak, tako da je realno očekivati povećane gubitke u živoj sili, a naročito oklopnoj borbenoj tehnici. Tako veliki opšti gubici zahtevaju angažovanje remontnih kapaciteta radi opravke oštećenih i skidanja oštećenih sklopova i uređaja sa uništene tehnike. Za te zadatke angažuju se, na mestu oštećenja, ekipe koji se kreću u vozilima velike prohodnosti i koja im pružaju zaštitu od dejstva streljačkog i parčadi zrna artiljerijskog oružja.

Dinamičnost borbe u susretu i nagle promene situacija zahtevace od komandi oklopnih i mehanizovanih jedinica veću operativnost u radu, neprekidno praćenje i poznavanje stanja u zoni marša, prisustvo komandanta na kritičnim mestima, ispoljavanje uticaja na postupke jedinica, sprovođenje maskirne discipline, usklađeno dejstvo jedinica na privremeno zauzetoj teritoriji i preduzimanje drugih mera. Postojeća sredstva za rukovođenje i komandovanje mogu delimično odgovoriti tom zahtevu, ali je neophodno uvoditi nova, pre svega, sigurnija sredstva veze (sa sigurnijim sistemom kriptozastite). Komandanti će morati češće koristiti tenk i helikopter radi odlaska na lice mesta, kao i ispoljavanja neposrednog uticaja na potčinjene.

*

Nova borbena sredstva u sastavu oklopnih i mehanizovanih jedinica eventualnog agresora, kao i upotreba tih jedinica zajedno sa helikopterskim jedinicama i vazдушnim desantima, raketnim jedinicama i sredstvima „distancionog” zaprečavanja značajno menjaju uslove kretanja i vođenja borbe u susretu. To nameće potrebu preispitivanja, a i menjanja sadašnjih normi u našim pojedinim borbenim pravilima, koje se odnose na kretanje oklopnih i mehanizovanih jedinica.

Kratkotrajnost i dinamičnost iznenadnih sudara oklopnih i mehanizovanih jedinica na maršu zahtevaju od komandi tih jedinica neprekidnu inicijativu i brzo reagovanje na nastale izmene u toku kretanja i borbu u susretu. Neke probleme izvođenja i osiguranja marša oklopnih i mehanizovanih jedinica, koje će eventualni agresor da rešava dejstvom helikopterskih jedinica i upotrebom vazdušnih desanata, naše snage će morati da rešavaju upotrebom jedinica Teritorijalne odbrane.

Budućii da će kretanje i borba u susretu u savremenim uslovima, zbog dinamičnosti borbenih dejstava, biti veoma česte borbene taktičke radnje, neophodno je da se njima i u teoriji i praksi ratne veštine posveti veća pažnja. S tim u vezi je i svrha ovog rada — da se podstakne rasprava o tom, prema mom mišljenju, veoma značajnom pitanju.

SUMMARY

INFLUENCE OF MODERN ARMAMENT AND MILITARY EQUIPMENT TO THE MOVEMENTS AND THE COMBAT ON ENCOUNTER OF ARMoured AND MECHANIZED UNITS

In the art of war of military blocs (NATO and the Warsaw Pact), and particularly the doctrine on the utilization of armoured and mechanized units, a great attention is paid to marching and combat on encounter in conditions of utilization of new or advanced armaments and military equipment. It is considered that the modern war technology means will substantially contribute to changing of these combat operations concerning the speed and forms of combat operations of the armoured and mechanized units in conjunction with helicopter units, fighter-bomber aviation and airborne troops.

New armament and combat means of the armoured and mechanized units of the possible aggressor, and the utilization of these units with helicopter units and airborne troops, missile units and weapons or equipment for „distance mine-laying”, substantially change conditions for movement and combat on encounter of our armoured and mechanized units. This fact imposes the need for critical scrutinizing, even changing, of the existing normatives contained in different combat manuals that pertain to the movement of these units. Some of the problems of the carrying out of movements, or marches, of the armoured and mechanized units, including their combat security, that the possible aggressor will probably be solving by his utilization of helicopter units or airborne troops, our forces will have to solve by utilization of the Territorial defence units.

RESUME

INFLUENCE DE L'ARMEMENT ET DE L'EQUIPEMENT MILITAIRE MODERNES SUR LE MOUVEMENT ET LE COMBAT DE RENCONTRE DES UNITES BLINDEES ET MECANISEES

Dans l'art de la guerre des blocs militaires (OTAN et PACTE DE VAR-SOVIE), notamment dans le domaine de la doctrine concernant les unités blindées et mécanisées, une attention spéciale est consacrée à la marche et au combat de rencontre dans les conditions que dictent les moyens nouveaux de l'armement et de l'équipement militaire. L'on estime que les moyens de guerre techniques modernes contribueront considérablement à changer le déroulement de ces actions de combat tactiques en ce qui concerne la vitesse et les modes d'action des unités blindées et mécanisées en coopération avec les unités d'hélicoptères, l'aviation de chasse et de bombardement et les descentes aériennes.

Les nouveaux moyens de combat faisant partie des unités blindées et mécanisées de l'éventuel agresseur, de même que l'emploi de ces unités conjuguées avec les unités d'hélicoptères et les descentes aériennes, les unités de fusées et les moyens d'obstruction "à distance" apportent des changements considérables dans les conditions du mouvement et dans celles de la conduite du combat de rencontre de nos unités blindées et mécanisées. D'où la nécessité de réviser et de modifier les actuelles normes de certaines de nos règles relatives au mouvement de ces unités. Pour faire face à certains problèmes concernant le déroulement et la sécurité en marche des unités blindées et mécanisées, et que l'éventuel agresseur tentera de résoudre par le recours à l'action des unités d'hélicoptères et à la descente aérienne, nos forces seront obligées d'employer les unités de la Défense territoriale.

РЕЗЮМЕ

ВЛИЯНИЕ СОВРЕМЕННОГО ВООРУЖЕНИЯ И ВОЕННОГО ОБОРУДОВАНИЯ НА ПЕРЕДВИЖЕНИЕ И ВСТРЕЧНЫЙ БОЙ БРОНЕТАНКОВЫХ И МЕХАНИЗИРОВАННЫХ ВОЙСК

В военном искусстве блоков (НАТО и Варшавский договор), в частности в доктрине использования бронетанковых и механизированных войск большое внимание посвящается маршу и встречному бою в условиях использования новых средств вооружения и военного оборудования. Считается, что современные средства боевой техники вызовут значительные изменения в выполнении этих боевых тактических приемов, особенно в отношении скорости и способа действия бронетанковых и механизированных войск в сопряжении с вертолетными частями, истребительно-бомбардировочной авиацией и воздушными десантами.

Новая боевая техника в составе бронетанковых и механизированных войск возможного агрессора, а также и использование этих войск с вертолетными частями и воздушными десантами, ракетными войсками и средствами „дистанционного” заграждения значительно меняют условия передвижения и ведения встречного боя бронетанковых и механизированных войск. Это требует рассмотрения, а также и внесения изменений в нынешние наши нормы в отдельных правилах, относящихся к передвижению этих войск. Некоторые проблемы совершения и обеспечения марша бронетанковых и механизированных войск, которые возможный агрессор будет решать действиями вертолетных частей и воздушными десантами, наши силы будут вынуждены решать использованием войск территориальной обороны.